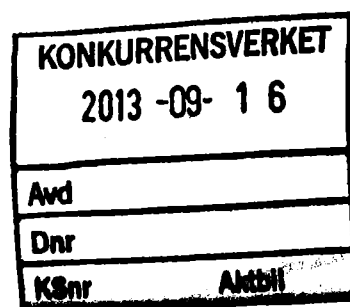

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2013-09-16
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
7236-13 E
Enhet 2:1

KLAGANDE

Markbygg Construction Väst AB, 556804-9596
Bultvägen 4
451 75 Uddevalla

Ombud: Advokaten Helena Royson
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 11918
404 39 Göteborg

MOTPART

Munkedals Bostäder AB, 556434-5089
Box 47
455 21 Munkedal

Ombud: Advokaten Anna Hofling
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 222999

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 2
7236-13

BAKGRUND

Munkedals Bostäder AB (Munkbo) genomför en upphandling *Projekt Postparkeringen Nybyggnad flerbostadshus*, projektnr 2013/079. Upphandlingen genomförs med ett förenklat förfarande.

Av tilldelningsbeslut meddelat den 20 juni 2013 framgår att Munkbo valt att teckna avtal med NCC Construction Sverige AB (NCC). Anbudet från Erlandssons Byggnads AB (Erlandssons) placerade sig på andra plats och anbudet från Markbygg Construction Väst AB på tredjeplats vid utvärderingen.

YRKANDEN M.M.

Markbygg Construction Väst AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska genomföras där anbuden från NCC respektive Erlandssons inte ska utvärderas. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande.

Munkbo har utvärderat anbuden från NCC och Erlandssons, trots att dessa anbud inte uppfyller samtliga i förfrågningsunderlaget ställda obligatoriska krav. Eftersom anbuden inte uppfyller samtliga skallkrav har de inte varit kvalificerade för utvärdering. Dessa anbud skulle därför rätteligen ha förkastats. Eftersom så inte har skett har upphandlingen genomförts i strid med principerna om framförallt transparens och likabehandling. För det fall dessa anbud hade förkastats skulle bolaget ha tilldelats kontrakt i upphandlingen. Upphandlingen ska därför i första hand rättas på så sätt att en ny utvärdering ska genomföras där anbuden från NCC och Erlandssons inte ska ingå.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

För det fall rätten skulle finna att rättelse inte kan ske anföras att förfrågningsunderlagets utformning avseende vilka krav som anbudsgivarna haft att uppfylla varit så otydliga att det måste anses stå i strid med principerna om framförallt förutsebarhet och transparens. Otydligheterna har påverkat bolagets möjlighet att lämna ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt. Detta medför att Munkbo förbehållit sig fri anbudsprövning och en obegränsad valfrihet. Bolaget gör därför i andra hand gällande att upphandlingen ska göras om.

Utveckling av talan

Munkbo har bjudit in leverantörer att lämna anbud i upphandlingen benämnd Projekt Postparkeringen Nybyggnad flerbostadshus. Anbudet ska vara uppställt enligt bifogat anbudsformulär och följa förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget (AFA.2) framgår att antalet lägenheter i projektet är begränsat till 30 st. samt att lägenhetsfördelningen förväntas vara en tredjedel trerumslägenheter och två tredjedelar tvårumslägenheter.

I Anbuds-PM 3 anges att beställaren har fått frågan från anbudsgivare om antalet lägenheter i projektet och att det totala antalet härvid bedöms till maximalt 30 st. Detta gäller p.g.a. att detaljplanen beskriver att man ska ha en parkeringsplats för varje lägenhet och att antalet p-platser som byggrätten kan hantera bedöms till 24-27 st.

Munkbo har sålunda uppställt krav på lägenheternas storlek samt det antal lägenheter som upphandlingen ska innefatta. I förfrågningsunderlaget anges vidare att anbudet "skall vara uppställt enligt bifogat anbudsformulär och följa förfrågningsunderlaget".

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 4
7236-13

NCC har överskridit det antal lägenheter som förfrågningsunderlaget efterfrågar, eftersom man i sitt anbud angett att kalkylen bygger på 32 st. lägenheter i stället för de "maximalt 30 st." som ingått i informationen anbudsgivarna haft att ställning till.

Erlandssons har i sin tur inte följt bifogat anbudsformulär, utan i stället på egen hand lagt till att man utöver lägenheter på 2 respektive 3 r.o.k. även avser att upprätta 5 st. lägenheter med 1,5 r.o.k. samt 1 st. lägenhet på 4 r.o.k. På så sätt avviker detta anbud såväl från skallkravet avseende lägenheternas antal rum som skallkravet avseende att uppställa anbudet enligt bifogat anbudsformulär.

Anbuden från NCC och Erlandssons brister avseende uppfyllande av skallkrav. I vart fall har NCC och Erlandssons lämnat anbud som i alltför stor utsträckning avviker från upphandlingens förutsättningar. Alldeles oavsett om dessa kan rubriceras som skallkrav eller inte är det inte förenligt med LOU att anta anbuden.

Munkbo har konsekvent i förfrågningsunderlaget och därtill hörande handlingar angett att antalet lägenheter i vart fall inte ska överstiga 30 st. Oavsett om det inte angetts något exakt antal lägenheter framgår det med stor tydlighet att antalet lägenheter inte får överstiga 30 st.

Att antalet lägenheter inte på ett uttryckligt sätt angetts tillsammans med ordet skall förändrar inte det faktum att Munkbo utformat förfrågningsunderlaget på ett sådant sätt att detta ändå utgör ett s.k. skallkrav. Här kan samtidigt noteras att begreppet skallkrav inte framgår av LOU. De grundläggande upphandlingsrättsliga principerna i LOU – framförallt transparensprincipen och likabehandlingsprincipen – kan således överträddas även då den upphandlande myndigheten frångår en förutsättning i upp-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

handlingen som inte utgör ett uttryckligt skallkrav. Här kan också särskilt noteras skrivningen i AFA.2 som anger att "Antal lägenheter begränsas till 30 st."

Såsom Munkbo också anger har de uppskattningar som getts avseende antalet lägenheter snarast tytt på att antalet skulle understiga 30 st. Alldeles oavsett detta så har det inte framgått av förfrågningsunderlaget att det varit möjligt att offerera en lösning som innebär fler än 30 lägenheter. Under alla omständigheter har förfrågningsunderlaget därmed varit otydligt och brustit vad gäller tydlighet och förutsebarhet.

Att såsom NCC gjort, dvs. offerera en lösning med fler än 30 lägenheter, har således inte varit möjligt enligt vad som framgår av förfrågningsunderlaget.

För det fall det i ett senare skede i upphandlingen stått klart att det varit möjligt att lämna sådana anbud som NCC och Erlandssons gjort gör bolaget gällande att Munkbo gjort en otillåten ändring av förfrågningsunderlaget.

En upphandlande myndighet är förhindrad att vidta väsentliga förändringar av ett förfrågningsunderlag och vid sådana förhållanden ska den upphandlande myndigheten i stället göra om upphandlingen. För det fall det får anses klarlagt att det framgått av Anbuds-PM 3 att antalet lägenheter kunnat överstiga 30 st. och även fått en annan utformning än tvåor och treor har detta således utgjort en väsentlig ändring. Hur lägenheterna i bostadshuset ska se ut och hur många de får vara måste anses som en sådan väsentlig uppgift som inte kan ändras eller justeras under anbudstidens gång. På det sätt som Munkbo utformat förfrågningsunderlaget borde det, om så varit möjligt, framgått att de lösningar som NCC och Erlandssons erbjudit varit accepterade. Förfrågningsunderlaget är utformat på ett helt annat sätt

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 6
7236-13

och har inte gett intryck av att det varit möjligt att frångå dessa förutsättningar. Således har förfrågningsunderlaget brustit vad avser kravet på öppenhet.

Även vad gäller fördelningen av lägenheter avseende olika storlekar har det inte någonstans i förfrågningsunderlaget framgått att Munkedals Bostäder AB efterfrågat något annat än tvårumslägenheter och trerumslägenheter. För det fall detta varit möjligt borde så ha angetts i förfrågningsunderlaget. Enligt den tolkning som Munkbo gör skulle anbudsgivarna kunnat offerera en lösning med exempelvis endast femrumslägenheter (en per våning) istället för två- respektive trerumslägenheter. Således borde även Erlandssons anbud ha förkastats. Bolaget bestrider att det skulle varit möjligt att lämna sidoanbud och därigenom avvika från förutsättningarna på det sätt som NCC och Erlandssons gjort. Det har under inga omständigheter angetts i förfrågningsunderlaget hur en utvärdering av ett sådant sidoanbud skulle gå till. Detta innebär i sig att förfrågningsunderlaget brister vad avser förutsebarhet och transparens.

Sammanfattningsvis har således NCC och Erlandssons lämnat anbud som avviker från upphandlingens förutsättningar. Dessa skulle således rätteligen ha förkastats av Munkedals Bostäder. Eftersom så inte har skett har Munkbo agerat i strid med 1 kap. 9 § LOU.

Det kan också noteras att Munkbo synes medvetna om att det inte lämnats tillräcklig information i förfrågningsunderlaget.

Bolaget har lidit skada i upphandlingen genom att Munkedals Bostäder AB har utvärderat anbud som borde ha förkastats. För det fall Munkbo agerat i enlighet med LOU skulle bolaget ha tilldelats kontrakt i upphandlingen. För det fall anbudet från NCC och Erlandssons anses ha lämnats i enlighet med förfrågningsunderlaget har bolaget genom att förfrågnings-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 7
7236-13

underlaget i sådant fall har varit otydligt förtagits sin möjlighet att lämna ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt. Såväl att antalet lägenheter kunde överstiga 30 st. som att andra storlekar än tvårumslägenheter och trerumslägenheter kunde accepteras kunde ha inneburit en annan utformning av bolagets anbud och därmed ett annat anbudspris.

Avseende skaderekvisitet är det tillräckligt att en anbudsgivare hade kunnat lämna ett mer konkurrenskraftigt anbud om det aktuella felet inte förelåg. Bolaget har således under alla förhållanden lidit eller riskerat att lida skada enligt LOU. Förutsättningar för att ingripa mot upphandlingen föreligger således.

Munkbo anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Det saknas skalkrav i upphandlingen avseende antalet lägenheter och antalet rum per lägenhet. De formuleringar som bolaget påstår skulle utgöra grund för att utesluta anbud från NCC och Erlandssons anbud är endast uttryck för uppskattningar och kan inte utgöra grund för att utesluta leverantörer. Det skulle tvärtom strida mot LOU att på basis av dessa skrivningar inte utvärdera NCCs och Erlandssons anbud.

Formuleringen i AFA.2 utgör inte ett skalkrav, utan består i en allmän orientering om entreprenaden. I AFA.2 anges inte heller att "antalet lägenheter inte får överstiga 30 st.". Den allmänna orienteringen om uppdraget i AFA.2 ska vidare läsas tillsammans med Anbuds-PM 3, vilket utgör ett kompetterande förfrågningsunderlag i upphandlingen. Av Anbuds-PM 3 framgår tydligt att angivelsen av antalet lägenheter är en bedömning från *Munkbo*'s sida. Det saknas grund för att tolka uppgiften om antalet lägenheter som ett skalkrav. Om bolaget gjort en sådan tolkning får bolaget stå risken för detta.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 8
7236-13

Munkbo förnekar att förfrågningsunderlagets utformning som sådant kan medföra att aktuella uppgifter utgör skallkrav. Anges inte att ett visst förhållande är ett skallkrav eller obligatoriskt krav, vilket det inte gör, är detta förhållande inte heller ett skallkrav. De formuleringar som bolaget åberopar till stöd för sin talan kan under inga omständigheter utgöra stöd för att utesluta en leverantör.

Öppenhetsprincipen enligt LOU innebär inte en skyldighet för den upphandlande myndigheten att lämna fullständig information om alla förhållanden som kan påverka anbudsgivningen. Någon skyldighet för Munkbo att ange alla tänkbara utföranden som kan komma ifråga för entreprenaden finns inte. Att det i förfrågningsunderlaget inte finns en uttrycklig uppgift om att det skulle vara tillåtet att offerera en lösning som innebär fler än 30 lägenheter innebär inte att Munkbo brutit mot öppenhetsprincipen. Det finns inte heller någon skyldighet för Munkbo att ange alla lägenhetstyper som godtas. Att det varit möjligt att offerera fler än 30 lägenheter respektive annat än två- och treumslägenheter framgår redan av att det inte funnits något förbud mot detta i förfrågningsunderlaget.

Uppgifterna om antalet lägenheter och rum per lägenhet har endast angetts som bedömningar, exempel osv. att tjäna som övergripande orientering för anbudsgivarna.

Munkbo förnekar att detta skulle innebära att tillräcklig information inte har getts. Det har inte varit möjligt för Munkbo att med större precision ange dessa förhållanden. Exakt hur många lägenheter respektive antal rum per lägenhet som får plats har tvärtom varit en del i konkurrensutsättningen av entreprenaden. Det har således varit en uppgift för anbudsgivarna att kalkylera kring ytutnyttjandet och resultatet av denna kalkylering har ingått i utvärderingen.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

Bolaget synes mena att för det fall uppgifterna kring antalet lägenheter och/eller antalet rum per lägenhet inte anses vara skullkrav skulle det strida mot LOU att anta NCC:s och Erlandssons anbud eftersom dessa avviker från förutsättningarna i upphandlingen. I linje med detta bestrider bolaget att det skulle gå att lämna sidoanbud.

För det fall NCC:s uppgift om 32 lägenheter och Erlandssons uppgift om 1,5-rums- och 1-rumslägenheter skulle anses vara en avvikelse från de förutsättningar som uppställs i förfrågningsunderlaget ska beaktas att det i upphandlingen är tillåtet med sidoanbud. Nu nämnda uppgifter om antalet lägenheter respektive antalet rum per lägenhet får då betraktas som sidoanbud. Det har inte funnits hinder mot att jämföra dessa anbud med övriga anbud och de har således rätteligen utvärderats.

I AFB.312 anges att sidoanbud ska vara uppställda lika huvudanbud så att jämförelse kan ske med förfrågningsunderlaget. Av detta följer dels att det varit möjligt att lämna sidoanbud, dels att kravet på ett sådant anbud är att det ska kunna prövas mot förfrågningsunderlaget. Om NCC:s eller Erlandssons anbud anses avvika från förutsättningarna i upphandlingen får dessa anses utgöra sidoanbud. Av AFB.312 följer att dessa ska prövas mot förfrågningsunderlaget på samma sätt som huvudanbud. Således gäller bland annat samma utvärderingsmodell för sidoanbud som för huvudanbud. Munkbo förnekar att förfrågningsunderlaget i dessa hänseenden skulle brista i förutsebarhet och transparens.

Det framgår klart och tydligt av utvärderingsmodellen att yteffektivitet tillmäts betydelse vid värderingen av anbud, såväl avseende huvudanbud som sidoanbud. Hur bedömningen av sidoanbud ska gå till har inte heller i något avseende varit otydligt. Det har inte funnits några hinder mot att jämföra NCC:s och Erlandssons anbud med övriga anbud, varför dessa rätteligen har utvärderats.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

Munkbo vidhåller att bolaget inte visat att bolaget på grund av de påstådda överträdelserna av LOU skulle ha lidit skada. Påståendet att "det kunde ha inneburit en annan utformning av bolagets anbud (och därmed ett annat anbudspris)" är inte tillräckligt preciserat för att bolaget ska anses ha uppfyllt sin bevisbörda.

Typiskt sett medför fler lägenheter och/eller fler rum per lägenhet ett högre anbudspris, vilket NCC och Erlandssons också har offererat. Bolaget har inte närmare förklarat varför dess pris skulle bli lägre om bolaget offererat fler lägenheter eller rum per lägenhet. I avsaknad av en förklaring i nu angett hänseende, har bolaget inte visat att bolaget lidit eller riskerat att lida skada på grund av de påstådda överträdelserna i LOU.

Sammanfattningsvis saknas det förutsättningar för ingripande mot upphandlingen.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 11
7236-13

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (RÅ 2009 ref. 69).

Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, d.v.s. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. I avgörandet uttalas vidare att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för.

Utredningen

I förfrågningsunderlagets punkt AFB.31 *Anbuds form och innehåll* anges bl.a. att anbudet ska vara uppställt enligt bifogat anbudsformulär och följa förfrågningsunderlaget samt att alternativ ska vara prissatta och att samtliga uppgifter enligt AFB.311 ska vara med i anbudet. Enligt AFB.311

Huvudanbud ska i anbudet lämnas uppgifter beträffande bl.a. beskrivning och skisser som visar byggnadens utformning, lägenhetsfördelning och planlösningar samt antalet lägenheter med fördelning på lägenhetsstorlekar BOA och antal rum per lägenhet. Enligt punkten AFB.312 *Sidoanbud* ska sidoanbud vara uppställda lika huvudanbud så att jämförelse kan ske med förfrågningsunderlaget.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

I förfrågningsunderlagets punkt AFA.2 *Orientering om objektet* anges följande. Projektet består av nybyggnad av ett flerbostadshus i sex våningar. Antal lägenheter begränsas till 30 st. med fördelningen fyra till sex per våningsplan. Lägenhetsfördelningen förväntas vara en tredjedel trerumslägenheter och två tredjedelar tvårumslägenheter. Lägenhetsytorna anpassas 64m² - 73 m² beträffande trerumslägenheter och 54 m² - 62 m² för tvårumslägenheter. Byggnaden skall anslutas till fjärrvärmenät och VA-system. Befintlig VA-ledning skall flyttas – detta arbete skall ingå i entreprenaden (prissätts separat). Totalentreprenören väljer utformning av byggnad och lägenheter. Krav på teknisk standard och utrustning framgår av rambeskrivningar, vilka skall ses som minsta godtagbara standard.

I Anbuds PM 3 anges på fråga från leverantör att totalt antal lägenheter bedöms till maximalt 30 st.

I förfrågningsunderlaget avseende VVS och i detaljplanebeskrivningen uppges flerbostadshuset innehålla 25-27 lägenheter respektive ca 20 hyreslägenheter.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget gör gällande att anbudet från NCC och Erlandssons inte uppfyller skalkraven i förfrågningsunderlaget avseende antalet lägenheter respektive antal rum per lägenhet.

Bolaget gör alternativt gällande att förfrågningsunderlaget brister i transparens och förutsebarhet genom den otydlighet som präglar formuleringarna i förfrågningsunderlaget vad avser särskilt antalet lägenheter och antalet rum per lägenhet. Det har enligt bolaget inte framgått att det varit möjligt att offerera en lösning som inneburit fler än 30 lägenheter eller att något annat än två- eller trerumslägenheter har efterfrågats.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 13
7236-13

Genom att det i förfrågningsunderlagets punkt AFA.2 anges att flerbo-
stadshuset ska ha sex våningar och fyra till sex per våningsplan är det klar-
lagt att antalet lägenheter ska vara 24 – 36 stycken. Av anbudsformulärets
utseende, där det saknas utrymme att uppge annat än tvåor och treor, i för-
ening med såväl uppgiften i förfrågningsunderlagets punkt AFA.2 att det
”förväntas” att lägenhetsfördelningen är en tredjedel treor och två tredjede-
lar tvåor som att det i förfrågningsunderlagets punkt AFB.31 anges att an-
budet ”skall vara uppställt enligt bifogat anbudsformulär” har en normalt
omsorgsfull anbudsgivare förstått att det är dessa två lägenhetstyper, och
inga andra, som anbudet ska innehålla. Det innebär att anbudet från
Erlandssons rätteligen borde ha förkastats, eftersom det avser också andra
lägenhetstyper.

Genom Munkbos svar i Anbuds PM 3 är det klarlagt att uppgiften i för-
frågningsunderlagets punkt AFA.2 om att antal lägenheter begränsas till 30
stycken inte är ett absolut krav, vilket framgår av att totalt antal lägenheter
i svaret *bedöms* till maximalt 30 stycken. Om avsikten varit att antalet lä-
genheter inte fick överstiga 30 stycken skulle svaret ha varit att totalt antal
lägenheter *inte får överstiga* 30 stycken eller något liknande. Att Munkbo
inte använt ett sådant eller ett liknande uttryck beror förmodligen på att
Munkbo velat öka friheten för anbudsgivarna att bestämma antalet lägen-
heter. Den ”förändring” av förfrågningsunderlaget som Munkbos svar i
Anbuds PM 3 innebär är inte väsentlig, utan utgör enbart ett förtydligande.
Förtydligandet innebär därför inte att upphandlingen på grund av detta ska
göras om. NCC:s anbud med 32 lägenheter håller sig alltså inom ramen för
det godtagbara vad gäller antalet lägenheter. Skäl för att utesluta NCC:s
anbud från utvärdering utifrån de omständigheter som bolaget grundar sin
talan på finns inte och sålunda inte heller för ett ingripande enligt LOU.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

Med hänsyn till vad som sagts här ovan är förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3, även om det kunnat vara tydligare, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, utformat på ett sätt som är tillräckligt tydligt för att en presumtiv leverantör med utgångspunkt i det kunnat skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 strider därför inte mot transparensprincipen eller annars mot LOU. Att Munkbo i överprövningsprocessen inte lämnar en klar och otvetydig tolkning av vad som enligt Munkbo faktiskt efterfrågas i upphandlingen i ifrågasatta delar medför ingen annan bedömning. Förfrågningsunderlagets utformning inklusive svaret i Anbuds PM 3 uppfyller, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, kraven på förutsebarhet och transparens. Skäl för ingripande på denna grund finns därför inte heller på denna grund. Bolagets ansökan ska därför avslås.

Fråga om skada

Bolagets anbud, som omfattar endast 27 stycken lägenheter, trots att förfrågningsunderlaget uppenbarligen måste förstås på det sätt att det varit möjligt att lämna ett anbud innehållande i vart fall 30 lägenheter, har inte visat att det företagits sin möjlighet att lämna ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt om genom att bolaget inte vetat om att det kunnat lämna ett anbud innehållande fler lägenheter än 30. Bolaget har inte visat att det lidit eller kan komma att lida skada, om förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 skulle ha varit otydligt vad gäller rätten att lämna ett anbud innehållande mer än 30 stycken lägenheter. Även det nu sagda innebär därför att bolagets ansökan ska avslås.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 14
7236-13

Med hänsyn till vad som sagts här ovan är förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3, även om det kunnat vara tydligare, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, utformat på ett sätt som är tillräckligt tydligt för att en presumtiv leverantör med utgångspunkt i det kunnat skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 strider därför inte mot transparensprincipen eller annars mot LOU. Att Munkbo i överprövningsprocessen inte lämnar en klar och otvetydig tolkning av vad som enligt Munkbo faktiskt efterfrågas i upphandlingen i ifrågasatta delar medför ingen annan bedömning. Förfrågningsunderlagets utformning inklusive svaret i Anbuds PM 3 uppfyller, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, kraven på förutsebarhet och transparens. Skäl för ingripande på denna grund finns därför inte heller på denna grund. Bolagets ansökan ska därför avslås.

Fråga om skada

Bolagets anbud, som omfattar endast 27 stycken lägenheter, trots att förfrågningsunderlaget uppenbarligen måste förstås på det sätt att det varit möjligt att lämna ett anbud innehållande i vart fall 30 lägenheter, har inte visat att det förtagits sin möjlighet att lämna ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt om genom att bolaget inte vetat om att det kunnat lämna ett anbud innehållande fler lägenheter än 30. Bolaget har inte visat att det lidit eller kan komma att lida skada, om förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 skulle ha varit otydligt vad gäller rätten att lämna ett anbud innehållande mer än 30 stycken lägenheter. Även det nu sagda innebär därför att bolagets ansökan ska avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 14
7236-13

Med hänsyn till vad som sagts här ovan är förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3, även om det kunnat vara tydligare, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, utformat på ett sätt som är tillräckligt tydligt för att en presumtiv leverantör med utgångspunkt i det kunnat skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 strider därför inte mot transparensprincipen eller annars mot LOU. Att Munkbo i överprövningsprocessen inte lämnar en klar och otvetydig tolkning av vad som enligt Munkbo faktiskt efterfrågas i upphandlingen i ifrågasatta delar medför ingen annan bedömning. Förfrågningsunderlagets utformning inklusive svaret i Anbuds PM 3 uppfyller, utifrån de omständigheter som bolaget på ett klart sätt grundar sin talan, kraven på förutsebarhet och transparens. Skäl för ingripande på denna grund finns därför inte heller på denna grund. Bolagets ansökan ska därför avslås.

Fråga om skada

Bolagets anbud, som omfattar endast 27 stycken lägenheter, trots att förfrågningsunderlaget uppenbarligen måste förstås på det sätt att det varit möjligt att lämna ett anbud innehållande i vart fall 30 lägenheter, har inte visat att det företagits sin möjlighet att lämna ett så konkurrenskraftigt anbud som möjligt om genom att bolaget inte vetat om att det kunnat lämna ett anbud innehållande fler lägenheter än 30. Bolaget har inte visat att det lidit eller kan komma att lida skada, om förfrågningsunderlaget inklusive svaret i Anbuds PM 3 skulle ha varit otydligt vad gäller rätten att lämna ett anbud innehållande mer än 30 stycken lägenheter. Även det nu sagda innebär därför att bolagets ansökan ska avslås.

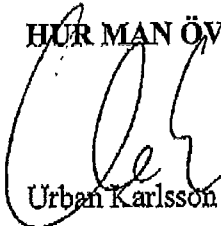

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 15
7236-13

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Urban Karlsson

Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Michael Koch

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det anmars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.